

Valstybinio mokslinių tyrimų instituto
Fizinių ir technologijos mokslų centro
AUTORINIŲ SUTARČIŲ SUDARYMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Valstybiniame mokslinių tyrimų institute Fizinių ir Technologijos mokslų centre (toliau – Centras) autorinės sutartys sudaromos remiantis 1999 m. gegužės 18 d. Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu Nr. VIII-1185 (su vėlesniais pakeitimais) ir Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Fizinių ir technologijos mokslų centro autorinių sutarčių sudarymo tvarka, patvirtinta 2010 m. birželio 15 d. Centro Direktoriaus įsakymu Nr. A-38.3

1.2. Autorinių kūrinių pirkimas vykdomas remiantis 1996 m. rugpjūčio 13 d. Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais) 85 straipsnyje įtvirtinta supaprastintų pirkimų atlikimo tvarka, kuri numato galimybę perkančiajai organizacijai pačiai pasitvirtinti pirkimo taisyklės. Autoriniai kūriniai Centre perkami remiantis direktoriaus įsakymu Nr. A-29 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintose „Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės“ numatyta tvarka. Perkant autorinius kūrinius supaprastinto pirkimo būdu, apie vykdomą pirkimą neskelbiama, o sutartis sudaroma su vieninteliu konkrečiu tiekėju, kuris gali pateikti kūrinį, ir nėra jokios kitos priimtinos alternatyvos.

II. AUTORIAUS TEISĖS

2.1. Kūrinio autoriumi laikomas fizinis asmuo, sukūręs kūrinį. Galioja prezumpcija, kad fizinis asmuo, kurio vardas arba pseudonimas, nekeliantis abejonių dėl tikrojo autoriaus vardo, įprastu būdu nurodytas kūrinyje, yra kūrinio autorius.

2.2. Kūrinio autorius turi išimtines turtines ir asmenines neturtines teises, išvardintas Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 14 ir 15 straipsniuose.

2.3. Kūrinio autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą, susijusį su autoriaus turitinėmis teisėmis, nurodytomis Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje.

2.4. Autorinio atlyginimo dydis, mokėjimo tvarka, **autorinio atlyginimo dalių paskirstymo tvarka** (*1 priedas*) nustatomi autorinėje sutartyje.

2.5. Bendraautoriais laikomi du ir daugiau fizinių asmenų, kurie savo bendru kūrybiniu darbu sukuria autorinį kūrinį. Bendra autorių sukurtas kūrinys gali būti sudarytas iš atskirų dalių, kurių kiekviena gali turėti savarankišką reikšmę, arba bendra autorių sukurtas autorinis kūrinys gali būti vientisas, t. y. nedalomas į atskiras dalis. Bendrai sukurtas kūrinio dalis laikoma turinčia savarankišką reikšmę, jeigu ji gali būti panaudota atskirai nuo kitų to kūrinio dalių.

2.6. Bendra autorių tarpusavio santykiai ir kiekvienam iš bendra autorių skiriama autorinio atlyginimo dalis nustatomi sutartyje. Jeigu bendra autorių susitarimo dėl autorinio atlyginimo nėra, autorių teises į kūrinį visi bendra autoriai įgyvendina kartu, o atlyginimas jiems paskirstomas atsižvelgiant į kiekvieno bendra autoriaus kūrybos indėlį. Nei vienas iš bendra autorių neturi teisės, neturėdamas tam pakankamo pagrindo, uždrausti naudoti bendrą kūrinį. Kiekvienas bendra autorius turi teisę savo nuožiūra panaudoti savo sukurtą bendro kūrinio dalį, turinčią savarankišką reikšmę, jeigu kitaip nenustatyta bendra autorių sudarytoje sutartyje.

2.7. Bendra autoriumi nelaikomas asmuo, suteikęs materialinę, techninę ar organizacinę pagalbą kuriant kūrinį.

2.8. Kūrinio, sukurtas atliekant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, autorius yra fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, sukūręs kūrinį. Turtinės autorių teisės į kūrinį, kurį sukūrė darbuotojas atlikdamas tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, išskyrus kompiuterių programas, 5 metams pereina darbdaviui, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje.

2.9. Kompiuterių programos autorius yra fizinis asmuo ar fizinių asmenų grupė, sukūrę programą. Turtinės autorių teisės į kompiuterių programą, kurią sukūrė darbuotojas atlikdamas savo tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, priklauso darbdaviui, jeigu kitaip nenustatyta sutartyje.

2.10. Autoriniu kūriniumi laikomas – originalus kūrybinės veiklos rezultatas literatūros, mokslo ar meno srityje, nepaisant jo meninės vertės, išraiškos būdo ar formos. Autorinis kūrinys turi atitikti šiuos pagrindinius kriterijus: originalumo (tokio kūrinio nebuvo sukurta anksčiau), intelektualinės veiklos rezultatas, objektyvi kūrinio išraiškos forma (pvz.: kūrinys užfiksuotas raštu, materialioje formoje, išreikštas materialaus daikto pavidalu ir kita). Kilus abejonių, ar kūrinys atitinka kūrinio pripažinimo autorių teisių objektu reikalavimus, kūrinio autorius turi įrodyti esant aukščiau išvardintus požymius.

2.11. Mokslo kūriniai, kurie pagal Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą gali būti laikomi autoriniais kūriniais: šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte išvardinti: “rašytiniai ir žodiniai mokslo kūriniai (mokslinės paskaitos, studijos, monografijos, išvados, mokslo projektai ir projektinė dokumentacija bei kiti mokslo kūriniai)” bei šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 12 punkte numatyti „kiti kūriniai“. Abiem atvejais įstatymas pateikia nebaigtinį autorių mokslo kūrinų sąrašą, todėl šis sąrašas gali būti išsamesnis.

2.12. Autoriniais kūriniais nelaikomi Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 5 straipsnyje įvardinti objektai.

III. AUTORINIŲ SUTARČIŲ SUDARYMO, PASIRAŠYMO IR AUTORINIO ATLYGINIMO MOKĖJIMO TVARKA

3.1. Autoriaus turtinės teisės gali būti perduodamos sutarties pagrindu.

3.2. Autoriaus turtinių teisių perdavimas gali būti visiškas arba dalinis, atlygintinas arba neatlygintinas.

3.3. Negali būti perduodamos teisės į visus būsimus arba aiškiai neidentifikuotus autoriaus kūrinius.

3.4. Autorių asmeninės neturtinės teisės kitiems asmenims neperduodamos. Jos nepriklauso nuo autorių turtinių teisių, lieka jiems ir tais atvejais, kai turtinės teisės perduodamos kitiems asmenims.

3.5. Pagal autorinę sutartį viena šalis (autorius/bendraautorai ar jų turtinių teisių turėtojas) perduoda arba suteikia autorių turtines teises į literatūros, mokslo ar meno kūrinį arba įsipareigoja sukurti sutartyje nurodytą kūrinį ir perduoti ar suteikti autorių turtines teises į jį kitai šaliai (teisių perėmėjui ar licenciatui), o kita šalis įsipareigoja naudoti kūrinį arba pradėti juo naudotis sutartyje nustatytomis sąlygomis ir sumokėti nustatytą autorinį atlyginimą, jeigu sutartyje nenustatyta kitaip.

3.6. Atsižvelgiant į tai, ko siekia autorinės sutarties šalys, pasirenkamas autorinės sutarties tipas, priklausomai nuo to, Centre pagal Centro Direktoriaus patvirtintas tipines sutarčių formas, gali būti sudaromos tokio tipo autorinės sutartys: **Autorinė kūrinio užsakymo sutartis** (2 priedas), **Autorinė sutartis dėl teisių perdavimo** (3 priedas), **Autorinė licencinė sutartis** (4 priedas).

3.7. Būtiniosios autorinės sutarties sąlygos: kūrinio pavadinimas (ir apibūdinimas); autorinio atlyginimo dydis, mokėjimo tvarka, išmokėjimo terminas; nuostata dėl turtinių teisių perdavimo (perduodamos visos ar konkrečiai autoriaus turtinė teisė), bei kitos nuostatos, atsižvelgiant į konkrečią situaciją.

3.8. Pareiškėjas, norintis užsakyti autorinio darbo sutartį, pateikia Viešojo pirkimo komisijai **paraišką** (5 priedas). Viešojo pirkimo komisija protokolu patvirtina pirkimo būdą, lėšų šaltinį ir paraišką kartu su protokolo kopija (ar jo išrašu) perduoda Autorinių sutarčių sudarymo ir autorių sutarčių vykdymo priežiūros komisijai.

3.9. Autorinių sutarčių sudarymo ir autorių sutarčių vykdymo priežiūros komisija pagal paraiškoje pateiktą kūrinio aprašymą įvertina: a) ar kūrinio pavadinimas atitinka autorių teisių objekto sąvoką, t.y. kūrinio pavadinime turi būti atitinkamai žodžiai – studija, išvados, kompiuterinė programa, apžvalga ar kt.; b) autoriaus atlyginimo dydis; c) autorinio darbo atlikimo terminai; d) kitos sąlygos.

3.10. Centro Direktorius arba jo paskirtas Centro darbuotojas, remdamasis komisijų protokolais, sudaro su autoriumi autorinę sutartį. Asmuo, ketinantis sudaryti autorinę sutartį, privalo Centro teisininkui pateikti šios tvarkos 6 *priede* nurodytus duomenis. Tam tikrais atvejais, pateikiamas **autorinio kūrinio aprašymas** (7 *priedas*).

3.11. Centre sudaromos autorinės sutartys registruojamos. Už autorinių sutarčių registravimą atsakingas Centro teisininkas.

3.12. Sukurto autorinio kūrinio rezultato perdavimas įforminamas **autorinio kūrinio priėmimo-perdavimo aktu** (8 *priedas*), kuris yra neatsiejama autorinės sutarties dalis. Autorinio kūrinio priėmimo-perdavimo aktą pasirašo abi autorinės sutarties šalys ir temos vadovas, kuris atsako už sutarties sudarymą ir vykdymą.

3.13. Centro buhalterijai pateikiama autorinė sutartis ir jos priedai (pvz.: sutarties priedas su kūrinio aprašymu, priedas su autorinio atlyginimo dalių pasiskirstymo tvarka ir kiti, priklausomai nuo konkrečios situacijos). Kilus neaiškumų, buhalterija gali pareikalauti papildomų duomenų.

3.14. Centre sudarytos autorinės sutartys kalendorinių metų laikotarpiu laikomos Centro buhalterijoje.

3.15. Autorinis atlyginimas autoriui išmokamas pervedant jį į autoriaus asmeninę sąskaitą banke pagal autoriaus pateiktus duomenis buhalterijai.

3.16. Centro ir jo darbuotojų teisėms į intelektualinės veiklos rezultatus *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio nuostatos.

3.17. Autorinės sutartys su asmenimis, kurie yra Centro darbuotojai, sudaromos tik tais atvejais, kuomet autorinės sutarties objektas yra visiškai nesusijęs su įprastu darbuotojo darbo pobūdžiu, apibrėžtu jo darbo sutartyje, pareigybės aprašyme, struktūrinio padalinio, kuriame tas darbuotojas dirba, nuostatuose, kituose lokalinuose Centro aktuose ir/ar darbdavio teisėtų pavedimų vykdymu.
